

© ANNE VANDENBOSCH

CASHFLOWBAROMETER VOOR DE INTENSIEVE VEEHOUDERIJ

Om de rentabiliteit in de intensieve veehouderij in Vlaanderen in kaart te brengen is de cashflowbarometer een geschikt instrument. We maken een analyse voor het vierde kwartaal van 2015 en blikken terug op de rentabiliteit voor het jaar 2015 in het perspectief van de laatste 5 jaar (2011-2015). – Jan Leyten, KBC Land- en Tuinbouwcenter

De analyse voor de verschillende sectoren (varkens, melkvee en pluimvee) gebeurt telkens voor een standaardbedrijf met gemiddelde technische en bedrijfseconomische resultaten. Zo krijgen we een beeld van de economische situatie op sectorniveau. Doordat het om sectorgemiddelden gaat, moeten de cijfers wel met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden op individueel bedrijfsniveau. Er bestaan namelijk grote verschillen tussen bedrijven voor wat de

technische, economische en financiële resultaten betreft.

Varkens

Zeugenhouderij In figuur 1 wordt de gemiddelde operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten) weergegeven op jaarbasis per productieve zeug voor de periode 2011-2015. Ook het resultaat voor het vierde kwartaal (Q4) van 2015 is opgenomen. Onder gemiddeld verstaat men een zeugenbedrijf met 300 produc-

tieve zeugen met een productiegetal van 28,3 in het vierwekensysteem.

In de zeugenhouderij bedroeg de gemiddelde operationele cashflow exclusief mestafzetkosten de laatste 5 jaar ongeveer 270 euro per productieve zeug. De mestafzetkosten worden niet verrekend gezien deze van bedrijf tot bedrijf sterk kunnen verschillen. Het resultaat voor 2015 is door de extreem lage biggenprijzen zeer zwak. In het vierde kwartaal van 2015 daalde de gemiddelde operationele cashflow tot een historisch dieptepunt: 81 euro per productieve zeug. Van deze cashflows moeten de mestafzetkosten (gemiddeld 25 euro per zeug) en de kredietlasten (gemiddeld 200 euro per zeug) nog worden afgetrokken om te komen wat er werkelijk verdiend wordt: de beschikbare cashflow. Die wordt voor 2015 geraamd op -73 euro per productieve zeug en op -144 euro voor het vierde kwartaal van 2015. Hiermee is het duidelijk dat de economische situatie in de zeugenhouderij het voorbije jaar dieprood kleurde. Ook het eerste kwartaal van 2016 belooft voorlopig weinig goeds.

WAT IS CASHFLOW?

Eenvoudig gesteld is de cashflow het verschil tussen de reële bedrijfsinkomsten en -uitgaven. Er bestaan echter verschillende definities van cashflow, waardoor de cijfers met de nodige voorzichtigheid moeten worden geïnterpreteerd.

- Operationele cashflow = bedrijfsinkomsten - bedrijfsuitgaven, exclusief kredietlasten (kapitaalsaflossingen en rentes).
- Beschikbare cashflow = operationele cashflow - kredietlasten. Dit is wat er werkelijk verdiend wordt, ook wel de vrije cashflow genoemd.

Vleesvarkenshouderij In figuur 2 wordt de evolutie van de operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten) per afgeleverd vleesvarken weergegeven voor de periode 2011-2015. Het gaat om de cashflow exclusief mestafzetkosten en kredietlasten, waarbij de biggen aangekocht worden, rekening houdend met sectorgemiddelde technische resultaten. In de vleesvarkenshouderij bedraagt de sectorgemiddelde operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten) de laatste 5 jaar (2011-2015) circa 17,5 euro per afgeleverd vleesvarken. Het resultaat voor 2015 lag met 13,1 euro ver onder dit gemiddelde. Het vierde kwartaal van 2015 was zelfs nog iets slechter (12,8 euro per afgeleverd vleesvarken). De zwakke vleesvarkensprijzen zijn de belangrijkste oorzaak voor het slechte resultaat. De extreem lage biggenprijzen en de gedaalde voederprijzen compenseerden de zwakke vleesvarkensprijzen onvoldoende. Rekening houdend met sectorgemiddelde kredietlasten en mestafzetkosten (samen circa 12 euro per afgeleverd vleesvarken)

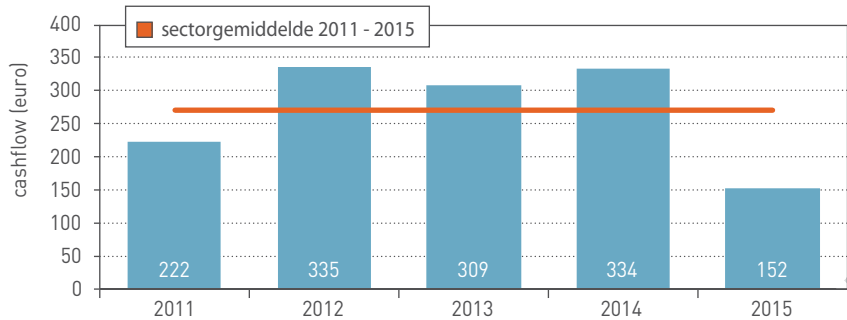
.....
Om de rentabiliteit in de intensieve veehouderij in kaart te brengen is de cashflowbarometer een geschikt instrument.

was de beschikbare cashflow in 2015 tot quasi nul herleid. De aanhoudend lage vleesvarkensprijzen houden de rentabiliteit ook in 2016 voorlopig op dit lage niveau.

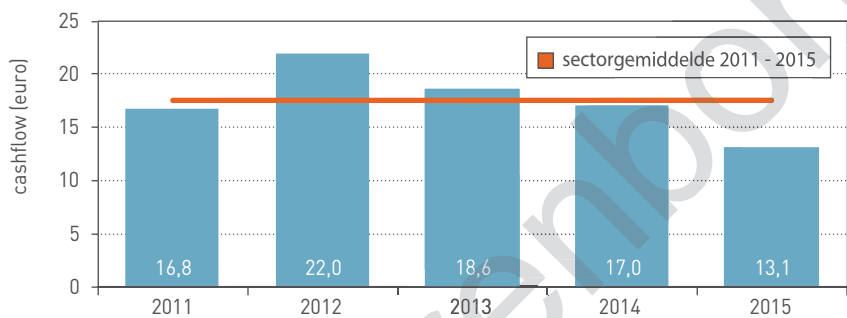
Op gesloten varkensbedrijven komt de gemiddelde operationele cashflow exclusief mestafzetkosten in 2015 uit op ongeveer 21 euro per afgeleverd vleesvarken. Wanneer we mestafzetkosten en kredietlasten in rekening brengen, is ook hier de gemiddelde beschikbare cashflow in 2015 nagenoeg onbestaand.

Melkvee

Gezien er tussen melkveebedrijven grote verschillen bestaan voor de directe inkomenssteun, de mestafzetkosten, de pachten en de kredietlasten (kapitaalsaflossingen en rente), en deze niet altijd toe te wijzen zijn aan de melkveetak, worden deze inkomsten en uitgaven niet meegeteld in de hieronder weergegeven cashflows. Om te komen tot de beschikbare cashflow – dit is wat er werkelijk verdiend wordt – moeten deze nog verrekenend worden. Figuur 3 (p. 48) geeft de

Figuur 1 Evolutie gemiddelde operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten) op jaarbasis per productieve zeug 2011-2015 - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

Figuur 2 Evolutie gemiddelde operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten) per afgeleverd vleesvarken 2011-2015 - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

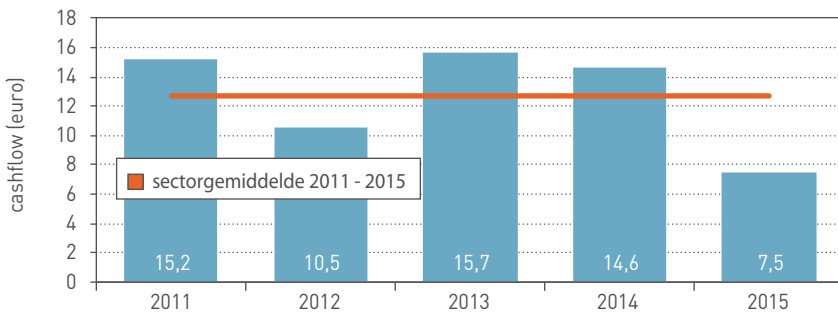
In de melkveesector was de gemiddelde rentabiliteit vorig jaar ongezien slecht.

evolutie van de gemiddelde cashflow per 100 l geproduceerde melk weer voor de periode 2011-2015.

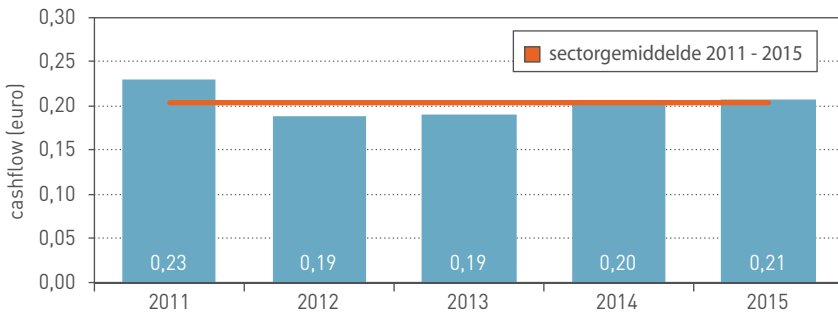
De sectorgemiddelde operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten, pachten en inkomenssteun) voor de periode 2011-2015 bedraagt 12,7 euro/100 l. De gemiddelde rentabiliteit was in 2015 ongezien slecht. Met een geraamde cashflow van 7,5 euro/100 l is deze zelfs lager dan de 8,6 euro/100 l in het crisisjaar 2009. Door de Comeos-toeslag was de cashflow in het vierde kwartaal van 2015 (8,3 euro/100 l) iets boven het gemiddelde voor 2015.

Rekening houdend met de kredietlasten (kapitaalsaflossingen + rente) die in Vlaanderen gemiddeld bijna 10 euro/100 l bedragen en de gemiddelde inkomenssteun die op ruim 3 euro/100 l uitkomt, betekent dit dat voor 2015 de beschikbare cashflow voor het gemiddeld melkveebedrijf net negatief is. We spreken hier van een cashdrain: geld dat uit het bedrijf wegvloeit.

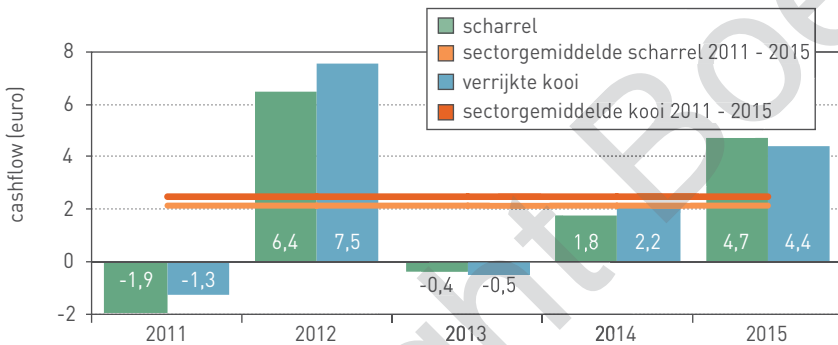
Let wel, de berekende cashflow houdt geen rekening met de superheffing die in het melkjaar 2014-2015 eventueel moest worden betaald. Op bedrijven die ruim boven hun quotum hebben gemolken, is

Figuur 3 Evolutie van de operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten, pachten en inkomenssteun) per 100 l geproduceerde melk 2011-2015 - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

Figuur 4 Evolutie operationele cashflow per afgeleverde braadkip 2011-2015 - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

Figuur 5 Evolutie operationele cashflow per leggen 2011-2015 - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

In de braadkippenhouderij bedraagt de cashflow exclusief kredietlasten de laatste 5 jaar gemiddeld 20 cent per afgeleverde braadkip.

de impact hiervan op de rentabiliteit aanzienlijk.

Pluimvee

Braadkippenhouderij Figuur 4 geeft de gemiddelde operationele cashflow per afgeleverde braadkip weer voor de periode 2011-2015. Het gaat om de cashflow exclusief kredietlasten, rekening houdend met sectorgemiddelde technische cijfers. In de braadkippenhouderij bedraagt de cashflow exclusief kredietlasten de laatste 5 jaar gemiddeld 20 cent per afgeleverde braadkip. Opvallend is dat deze de laatste jaren vrij stabiel is. Het behoorlijke resultaat voor 2015 is het gevolg van betere braadkippenprijzen en de iets gedaalde voederkosten. In de braadkippenhouderij is de cashflow gewoonlijk in het vierde kwartaal wel lager (10 cent in 2015). De kredietlasten in de braadkippenhouderij kunnen sterk variëren van bedrijf tot bedrijf, waardoor de beschikbare cashflows grote verschillen vertonen.

Leghennenhouderij Figuur 5 geeft de gemiddelde operationele cashflow per leggen weer voor de periode 2011-2015. Het gaat om de cashflows voor de Vlaamse leghennenhouderij exclusief kredietlasten, berekend op basis van gemiddelde technische cijfers voor zowel de verrijktekooi- als de scharrelhuisvesting. In de leghennenhouderij bedraagt de sectorgemiddelde cashflow exclusief kredietlasten (de operationele cashflow) voor de periode 2011-2015 ongeveer 2,5 euro per leggen in verrijktekooihuisvesting en circa 2,1 euro per leggen voor scharrelhuisvesting. In 2015 waren de cashflows nagenoeg het dubbele van het gemiddelde van de laatste 5 jaar. Opvallend is dat de operationele cashflows voor de verrijktekooi- en de scharrelhuisvesting de laatste jaren nagenoeg gelijk zijn, ondanks de betere prijzen voor scharreleieren ten opzichte van kooieieren. Als we weten dat de investeringskosten per leggen beduidend hoger liggen voor de scharrelhuisvesting dan bij de verrijktekooihuisvesting, is de conclusie dat kooihuisvesting de laatste jaren rendabeler is dan de scharrelhuisvesting. In 2015 merken we wel betere resultaten voor de scharrelhuisvesting ten opzichte van de kooihuisvesting. Als kanttekening vermelden we dat de overgrote meerderheid van de leghennenbedrijven op contractbasis werken, waardoor deze cashflowresultaten voor deze bedrijven minder relevant zijn. ■